

צילום: ערן פרקל

בטיחות וגיהות

מכון בטיחות ואיכות
מגזר הביטחון
www.osh.org.il

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

גיליון 536
ינואר 2015
טבת-שבט תשע"ה

תנורי מיקרוגל: סיכונים ובטיחות

מאת ד"ר אלכס טורצקי

חימום מזון במיקרוגל הוא מהיר ופופולרי, מקובל מאוד בשימוש במקומות עבודה אך כרוכים בו סיכונים. שימו לב:

נזקים בריאותיים

כתוצאה מחשיפה ישירה לרמות שונות של קרינת מיקרוגל עלולים להיגרם למשתמשים נזקים בריאותיים. בין אלה כוויות בעור, קטרקט ועוד. המשרד להגנת הסביבה קבע סף חשיפה של בני אדם לקרינה מתנורי מיקרוגל. ככל שמתרחקים מהתנור כך עוצמת הקרינה קטנה. לכן מומלץ לעמוד לפחות 50 ס"מ מהמכשיר בזמן הפעלתו.

הנחיות שימוש במיקרוגל

- הקפידו על שלמות הדלת. דלת תקינה מונעת קרינה. מיקרוגל מפסיק לייצר קרינה ברגע שהדלת נפתחת ולכן אחד הגורמים העיקריים לדליפת קרינה הוא מצב הדלת;
- שמרו על נקיין המכשיר, במיוחד סביב הדלת, שקל לנלוך ושומן בדפנות עלולים לגרום לדליפת קרינה מסוכנת;
- ודאו כי יש מרווח נאות סביב המכשיר, בינו לבין הקיר, כדי לאפשר אוורור ראוי;
- בשום אופן אין להכניס למיקרוגל כלי מתכת כלשהו, כדי למנוע ניצוצות ושריפה;
- אין לחמם בקבוקים מלאים וסגורים, אריזות ואקום של מזון או צנצנות אטומות מחשש להתפוצצות המיכל;
- אין לחמם במיקרוגל שמן או שומן לטיגון עמוק;
- אין לבשל במיקרוגל ביצים בקליפתן;
- אין לכסות את המיקרוגל במפית ואין להעמיד עליו קישוטים.

קצר וכואב

איבד שתי אצבעות

עובד תחזוקה במפעל נפגע כאשר עסק בפריקה של חבילות ברזל. תוך כדי פריקת הסחורה נפלה חבילת ברזל על ידו הימנית ושתיים מאצבעותיו נקטעו במקום. מאז התאונה הוא סובל מכאבים קשים, נפיחות, דקירות ומגבלה ניכרת בתנועות האצבעות. כן הוא סובל מחוסר תחושה בקצה האצבעות, מתקשה בהרמת משאות כבדים, סובל מהפרעות בשינה, נזקק לטיפול פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק וטיפול תרופתי.

קצר וכואב

נפל ממעלית משא בגובה רב ונהרג

עובד נפל ממעלית משא בגובה רב, נחבל קשות בראשו ואיבד את ההכרה. כל פעולות ההחיה של צוותי מד"א לא הועילו והם נאלצו לקבוע את מותו. חלק מהעובדים שראו את הנפילה לקו בהלם וגם הם קיבלו סיוע רפואי.

קצר וכואב

נהג משאית ספג צעקות וחטף התקף לב

נהג הוביל במשאיתו ירקות לאחד המחסנים הגדולים במרכז הארץ. יום אחד, במסגרת יכוח שנתגלע בינו לבין אחד הסדרנים במחסן, הוא ספג צעקות ועלבונות. בעקבות האירוע חש הנהג ברע ופינה את עצמו לבית החולים. הנהג הוכר בביטוח הלאומי כנפגע עבודה.

בטיחות במכונות כרסום

מאת שלמה איציקובסקי

עבודה עם מכונות כרסום כרוכה בסיכונים ודורשת מהמפעיל מקצועיות מוכחת. דיווחים על תאונות קשות מצביעים על סטנדרטי בטיחות לוקים בחסר ועל זלזול בשימוש בהתקני הבטיחות ההכרחיים

בלמים ושלט רחוק

יש להבטיח כי המכונה מסוגלת לעמוד בבלימה פתאומית. המערכת יכולה להיות מכנית או חשמלית, ויש להעדיף בלימה ללא דיסק או תוף. ניתן להפחית את הסיכונים באמצעות התקנת מתג מרכזי בורר. כל תנועה של חלקי המכונה מול המפעיל צריכה להיות מושגת באמצעות שלט הנתון בידיו והוא מסוגל לשלוט על הפעולות הבטיחותיות שהוכתבו. השלט יאפשר בין היתר בלימה מיידית בלחיצה אחת.

בין הסיכונים העיקריים בעבודה עם מכונות כרסום ניתן למנות פגיעה חמורה מהסתבכות עם הכלי המסתובב (הכוש), וככל שהמכונה גדולה יותר כך התאונה קשה יותר. סכנת ריסוק ולכידה מהווה גם היא גורם משמעותי ביותר לפגיעה, וכך גם החלקה בעיקר בזמן הרכבה וריתום המוצר, חדירת שבבים לעיניים וחתיכים. מירב הפגיעות מתרחשות במהלך פעולות כיוון, איפוס, התאמה, הרכבה והסרת כלים או תצפית לצורך שליטה בתהליך. הפגיעות לעיתים קרובות קשות מאוד, כולל שברים בגולגולת, מעיכות וקטיעות. פוטנציאל הפגיעה ממכונות אלו הוא קטלני ועל כן אין לדלזל בסיכונים. הדרכה, מידע והכשרת המפעיל היא דרישה חוקית בסיסית.

מיגון

במהלך עיבוד שבבי יש למנוע גישה לאזור העבודה באמצעות מגינים קבועים והתקני בטיחות, כאשר על אלה לעמוד בסטנדרטים המתאימים. במקרה הצורך יש להשתמש בהתקני בטיחות חלופיים כמו מסכים או וילונות אור, ועוד. היק שגורמת תצפית שגרתית על תהליך העיבוד כדי להשיג רמת דיוק גבוהה יש להתקין מגן סמוך לנקודת העבודה, לבחון שימוש בטכנולוגיית צילום, לדאוג לתאורה נקודתית ראויה ולשמור על כל כלי הבטיחות גם בעבור עובדים אחרים בסביבת העבודה.

מפסק חירום

בשלט הרחוק יותקן גם מפסק חירום בולט ונראה לעין. עצירת חירום צריכה להפעיל את הבלמים לפני ניתוק אספקת החשמל. במכונות חדשות נדרשים הסדרי בטיחות אלה להיכלל במפרט הבסיסי. באחריות המפעיל לבצע בדיקה יומית של כל חלקי המכונה, לדאוג לניקיון ותחזוקה של עמדת העבודה, ללבוש בגדים מתאימים ולעשות שימוש בצידוד מגן אישי מלא, כולל הגנה על העיניים, הגנה מפני רעש ועוד, וכמוכן למזער סיכונים.

בטיחות בעבודת הטייח

מאת פרופ' אלכס דונגי, מתוך גיליון מידע על סיכונים תעסוקתיים

הטייח במסגרת עבודתו מצוי שעות רבות בגובה ועלול ליפול, הוא חשוף לפגעי מזג אוויר ולפגיעות ארגונומיות ועלול להיפגע קשות. להלן מעט על הסכנות האורבות לטייח בעבודתו ועל הדרכים להימנע מתאונות

סיכונים פיסיקליים וכימיים

במהלך עבודתו נחשף הטייח לקרינת שמש, לרעש יתר שמקורו בצידוד מכני וכלי עבודה ידניים כמו מקדחות, פטישים ומסורים, למזג אוויר קיצוני ובמקרים נדירים גם לגז רדון, שעלול להיפלט מהבטון. סיכונים אלה כוללים פגיעות ודלקות עור, אקזמות בעקבות מגע עם חומרים רעילים, מחלות ריאה שונות כתוצאה מחשיפה לאבק, חשיפה למימסי צבע ולמדללים וכן חשיפה אפשרית לכימיקלים.

איך להימנע מתאונות

- על הטייח להשתמש בצידוד מגן אישי המותאם לסוג עבודתו: קסדת מגן, נעלי בטיחות עם סוליות מונעות החלקה ומדרסים למניעת חדירה של גופים חדים לנעליים, כפפות, משקפי מגן, רפוד להגנת הברכיים ובמידת האפשר למזג האוויר;
- הטייח יוודא שבאתר העבודה לא מפוזרים חפצים מיותרים או פסולת בנייה;
- אם העבודה מתבצעת בשעות החשכה יוודא הטייח שבאתר מותקנת תאורה מספקת;
- יש להתקין לפיגומים גידור מגן למניעת נפילה מגובה;
- בזמן העבודה על פיגומים יש להשתמש ברתום בהתאם לסוג העבודה וסוג הפיגום.

ועוד דרכים לעבודה בטוחה

- להרמה וטלטול של מטענים כבדים ומסורבלים על הטייח להשתמש בשיטות בטיחותיות ולהיעזר בעזרים מכניים מתאימים;
- הטייח יעבור הדרכה בתחום הבטיחות הכללית בעבודה ובסיכונים הספציפיים לעבודתו, כולל שיטות עבודה נכונות, בטיחותיות וארגונומיות, התנהגות נאותה באתר העבודה ואתיקה של עבודה במשמרות;
- יש לבדוק את בטיחות הציוד החשמלי לפני השימוש בו. ציוד מגן יש להעביר לחשמלאי מוסמך, לבדיקה ולתיקון. יש לוודא שאין חוטי חשמל חופשיים באזור העבודה;
- על הטייח להימנע מלעבוד על פיגומים במזג אוויר סוער;
- רצוי להימנע ממוגע ישיר של היד החשופה ושל הברכיים בצמנט ובבטון רטוב.

סיכונים ביולוגיים, ארגונומיים ופסיכולוגיים

הטייח עלול להיפגע בעקבות מגע עם לשלשת ציפורים וטפילים הנמצאים בקינים, וכן מעקיצות יתושים וחרקים אחרים. כתוצאה מציבה לא נכונה, הזזה או נשיאה של חפצים כבדים או בעלי נפח גדול הוא עלול להיפגע במערכת שריר-שלד, כולל פגיעות בגב, וכן להיפגע ממאמץ חוזר ונשנה. הוא חשוף למחלות פרקי היד והזרוע בעקבות מאמץ יתר של שרירים מקומיים, למחלות של מערכת התחושה המוטוריות, המאפיינות עובדי בנייה וכן לפגיעות בכרטיים כתוצאה מעבודה ממושכת במצב כריעה.

צילום: מיכאל לורר

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

מרכז המידע מודיע:

- יש לך בעיה או שאלה כללית או אישית בתחומי בטיחות ובריאות בתעסוקה?
- האם אתה זקוק למידע בנושאי בטיחות וגיהות, חומרים מסוכנים, מניעת תאונות וכד'?

פנה למרכז המידע ותיענה במהירות
ניתן לפנות טלפונית, באמצעות הפקס או בדוא"ל
כל הפניות נשמרות בסודיות • התשובות ללא תשלום
(למעט תשובות ליועצים פרטיים, לשמאים ולטורכי דין).

כתובתנו: המוסד לבטיחות ולגיהות, מרכז המידע
רח' מזא"ה 22, תל אביב ת.ד. 1122 מיקוד 61010
דוא"ל: info@osh.org.il, טל. 03-5266455, פקס. 03-5266456

דע יותר קבל יותר

הצטרף לחוג העמיתים של המוסד לבטיחות ולגיהות

צלצל: **03-7715211**